

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XXXVIII. De Jure Patronatûs. D. 31. S. 1. C. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

TITULUS XXXVIII.

De Jure Patronatûs.

De hoc vide *Nucl. Theol. Exam.* 18. n. 2.
 ac sparsim per Jus Canonicum; quibus adde sequentia h. t. Capita:

1. I. In *Decret. c. 3.* „ Si Patronorum
 „vota discordent, ille præficiatur Eccle-
 „siæ, qui majoris est meriti, & à pluribus
 „eligitur. Hinc si decem sint Patroni, &
 „quatuor eligant Petrum, tres Paulum &
 „tres Titium, Petrus est instituendus. Ita
Gonz. ad h. c. addens: si Fundator dispo-
 „nat, ut ad beneficium præsentetur Cleri-
 „cus à Rectore & Parochianis, quia in eo
 „casu duæ voces considerantur, quarum
 „unam habet Rector, Parochiani aliam;
 „præsentatus à Rectore & aliquibus Paro-
 „chianis præferendus est præsentato à ma-
 „jori parte Parochianorum; secus, si ali-
 „qui tantum Parochiani sint denominati,
 „habentes singuli cum Rectore suum parti-
 „culare votum.

2. C. 5. „ Si Clericus idoneus præsentatus,
 „non fuerit ab Episcopo admissus,
 „& postea alius idoneus præsentatus & ab
 „Episcopo institutus possessionem obti-
 „nerit; in isto casu melior est conditio
 „possidentis, quia ante præsentationem

„ ab Episcopo approbatam ratum non est,
 „ quod à Patrono fuerat inchoatum. De
 „ cætero, si laici Clericis instrumenta
 „ confecerint in hæc verba: *Concessi vel*
 „ *dedi Ecclesiam, & præsentis charta fir-*
 „ *mavi*, si consensus Episcopi non accesserit,
 „ nihil agitur, quia pro non dato habetur,
 „ quod ab illo datur, qui de jure non potest
 „ donare; putà collationem beneficii. Et c. 8. Laicus sine auctoritate
 „ Episcopi nemini potest Ecclesias dare, licet
 „ Religioso loco Jus-Patronatus liberè conferre
 „ valeat. Unde si laicus potens, de facto, non
 „ de jure detineat Ecclesiam, jura concedunt,
 „ ut possit auctoritate Episcopi proprietatem
 „ illius ad locum Religiosum transferre, ut in
 „ simili supra T. 10. c. 7. n. 4. dictum de
 „ Decimis.

3. C. 10. „ Cum laici sine Auctoritate
 „ Episcopi Clericis Ecclesias sui Patronatus
 „ concedunt, & postea facti pœnitentes alios
 „ præsentant, illique ab Episcopo instituuntur,
 „ eorum institutio stare debet, Ecclesiæ concessione
 „ priori, quæ nulla est, omnino evacuata; non
 „ enim licet laicis Clericos in Ecclesiis ordinare.
 „ Vide T. 7. n. 3. Unde ex benignitate
 „ Ecclesiæ, ob Ecclesiam illegitimè aliis
 „ concessam, Patroni Jure-
 „ patro-

Patronatûs non privantur, etiam pro illa vice. C. 16. Mandat Pontifex: „Si „R. Jus Patronatûs comparavit, (cum „inconveniens sit illud vendi, quod est „spirituali annexum) contractum illum „irritum decerni. Vide *Nucl. Theol. Exam.* 17. n. 4.

4. C. 19. „Clericus institutus ad præ- „sentationem ejus, qui credebatur esse „Patronus, si postea Jus Patronatûs alius „evicerit, institutus non debet propter „hoc removeri, si tempore præsentatio- „nis, qui eum præsentavit, Jus Patronatûs „possidebat; si verò putatitius patronus „tum in possessione non erat, poterit in- „stitutus removeri. C. 22. Illas Eccle- „sias, de quarum patronatu Ecclesia- „stico controversia fuerit, si intra sex „menses non fuerit controversia ter- „minata, licitum est Episcopo de per- „sona idonea ordinare. C. 24. Si quis „Clericum idoneum præsentârit, & po- „stulârit postmodum, eo non refutato, „aliud æquè idoneum in eadem Eccle- „sia admitti, quis eorum alteri præ- „feratur, judicio Episcopi relinquitur, si „laicus fuerit patronus; si autem Eccle- „siastica persona jus præsentandi habeat, „qui prior est tempore, jure potior esse „videtur; quia patronus Ecclesiasticus

490 LIBER III. TITULUS XXXVIII.
variare non potest. Vide *Nuc. Theol. Ex.*
18. n. 2.

5. C. 25. „ Patrono, qui cum consensu
„ Diœcesani Ecclesiam fundat, construit
„ vel dotat, honor processionis fervetur,
„ & si ad inopiam vergat, ab Ecclesia mo-
„ destè illi succurratur. C. 26. Cùm nul-
„ lus ingerere se debeat Ecclesiasticæ Præ-
„ lationis officiis, nullus ad Personatum
„ alicujus Ecclesiæ se potest præsentare.
Circa quod notat *Wagn. h. c.* quòd, licet
Patronus non possit seipsum præsentare,
possit tamen, si sit indigens, offerre pre-
ces Episcopo, ut sibi conferat beneficium,
saltem non curatum. C. 27. Mandat
Pontifex: „ Ut si de jure Patronatûs laici
„ quæstio emerferit, & intra quatuor men-
„ ses non fuerit definita, Episcopus Ec-
„ clesiam de persona idonea ordinet, ut
„ tamen imposterum non generetur præ-
„ judicium illi, qui jus patronatûs evice-
„ rit. C. 29. Si Episcopus Clericum à lai-
„ co præsentatum non duxerit admitten-
„ dum, & post appellationem ad Sedem
„ Apost. ab ipso eâ propter interpositam,
„ Patronus alium præsentaverit, ab Epi-
„ scopo institutum, hujus institutio robur
„ obtinet firmitatis. Verùm Episcopus,
„ qui primò præsentatum idoneum mali-
„ tiosè recusavit admittere, ad providen-
„ dum

„dum eidem in beneficio competenti
 „compellatur, quatenus puniatur in eo,
 „in quo ipsum non est dubium deliquisse.
 „C. 31. Ex vi juris patronatûs non con-
 „cessio, sed præsentatio pertinet ad pa-
 „tronum, sive Ecclesiasticum sive laicum.
 Hæc per se clara sunt.

6. II. *In 6. b. t. c. un.* decernitur: „Si
 „laicus jus patronatûs alteri Ecclesiæ,
 „sive loco Religioso contulit, hujusmodi
 „collatio, etiam absque consensu Episco-
 „pi facta, efficax est censenda; & quam-
 „vis Patronus laicus ad præsentandum
 „tempus habeat quadrimestre, Ecclesia
 „tamen vel Monasterium, cui laicus jus
 „patronatûs contulit, tempus habet se-
 „mestrem; ac quantum ad præsentationem
 „pertinet, non ut patronus laicus, sed ut
 „Ecclesiasticus debet reputari; quod in
 „variis casibus occurrentibus notandum,
 nam mutatione personæ mutatur Patro-
 natus.

7. Circa hoc notant Canonistæ, quam-
 vis laicus possit sine consensu Episcopi
 transferre Patronatum per donationem
 in Ecclesiam, per remissionem in Com-
 patronum, per permutationem cum alio
 jure patr. aut venditionem rei, cui jus
 patr. accessoriè est annexum; sine eo ta-
 men consensu non posse per se & singula-
 riter

riter

492 LIBER III. TITULUS XXXVIII.
riter laico vel etiam Clerico ut personæ
privatæ Jus Patronatûs concedere seu do-
nare. *Leur. in Foro Benef. p. 2. Q. 62.* Dein-
de si Compatronus laicus suum jus dona-
verit Ecclesiæ, ut ita Jus Patronatûs fiat
mixtum, tali casu laicis quoque competere
semestre, eò quòd tunc quoad favorabilia
magis dignum videatur ad se trahere mi-
nùs dignum; non in odiosis, quia non de-
bet laicus suo jure sine culpa aut causa
privari; hinc factâ præsentatione licebit
Patronis laicis variare, non Ecclesiastico.
Ita Engel h. t. n. 12. Denique Patronum
laicum non amittere Jus Patronatûs ob
Excommunicationem, licet ejus usu &
exercitio sit privatus, donec fuerit ab-
solutus; secus, si labatur in hæresin. Illud
tamen abjuratâ hæresi recuperat, etiam
sine restitutione in integrum, si non sit
in specie lata contra ipsum sententia pri-
vationis, juxta DD. apud *Leuren. l. c.*
Q. 120. n. 7.

8. III. In *Clement. h. t. c. 2.* sancit Cle-
mens: „Plures ab uno ex Patronis Ec-
„clesiæ relictî hæredes vocem duntaxat
„unius habent in præsentatione. Neque
„inconveniens est, Patronos ipsos inter
„se liberè posse convenire de Rectore ab
„eis alternis vicibus præsentando, quod
„clarum est.

9. Circa

9. Circa Jus Patronatûs Trident. *sess. 25.*
de Ref. c. 9. decernit: „Legitima Patro-
 „natum Jura tollere, piâsque fidelium
 „voluntates in eorum institutione vio-
 „lare æquum non est; ut igitur debita in
 „omnibus ratio observetur, titulus Juris-
 „patronatûs sit ex Fundatione vel dota-
 „tione, qui ex authentico documento
 „& aliis jure requisitis ostendatur, sive
 „etiam ex multiplicatis præsentationi-
 „bus per antiquissimum temporis cur-
 „sum, qui hominum memoriam excedat,
 „aliâsve secundum juris dispositionem.
 „Patroni autem, cujuscunque ordinis
 „aut Dignitatis existant, in perceptione
 „fructuum, proventuum, obventionum
 „beneficii nullatenus se ingerant, sed
 „illos liberè Rectori seu beneficiato, non
 „obstante quacunque consuetudine, di-
 „tribuendos dimittant. Nec dictum
 „Jus Patronatûs venditionis aut alio quo-
 „cunque titulo in alios contra Canoni-
 „cas Sanctiones transferre præsumant;
 „si secus fecerint, dicto Jurepatronatûs
 „ipso jure privati existant.

